
Kodein er prodrug – virkestoffet er morfin

KORRESPONDANSER

PER EGIL HAAVIK

seksjonsoverlege
Smerteklinikken
Sentralsjukehuset i Rogaland

I Norge er det et rekordhøyt forbruk av kodeinholdige preparater. Muligens lever mange med en forestilling om at kodein er et «svakt analgetikum» med liten tilvenningsfare. Der er nå god dokumentasjon for at kodein egentlig er prodrug for morfin, og at analgetisk og annen virkning utelukkende er effekt av morfin. Kodeinholdige preparater med kort virketid blir i stor utstrekning brukt til pasienter med langvarige smerteproblemer. Dette fører til hyppige smertegjennombrudd, risiko for toleranseutvikling og avhengighet. I min praksis har et par av de verste abstinensproblemene oppstått hos pasienter under nedtrapping av Paralgin forte. Kanskje burde vi heller kalle en spade for en spade, redusere kodeinbruken og på sterke indikasjoner og etter nøye overveielse i stedet gå over til å gi depotpreparater av rene opioider (morfin, fentanyl, metadon eller ketobemidon).

Til min forskrekkelse ser jeg at de omtalte forholdene ikke er tatt med i felleskatalogteksten for de aktuelle medikamentene. Jeg har derfor tillatt meg å gjøre redaksjonen av Felleskatalogen oppmerksom på dette i eget brev.

Publisert: 10. april 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.